

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XI. De irregularitate ex defectu corporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

De tertia irregularitate proveniente ex defectu animæ.

- 1 Ignorantia qua ministerium ordinis exercere non permittit, constituit hominem irregularem.
- 2 Hæc ignorantia non est illius scientia, quæ à Concilio pro singulis ordinibus requiritur, sed quæ usum ordinis suscipi omnino impedit.
- 3 Defectus scientiæ à Concilio requisitæ impedit sub gravi culpa, ne eo stante ordo suscipiatur.
- 4 Amentia quæ est per modum habitus irregularem constituit.
- 5 Secundum probabiliorē sententiā solus Pontifex in hac irregularitate dispensare potest.

Dplex est animæ defectus, ignorantia, & libertas. Ignorantia sita sita sit, ut ministerium ordinis exercere non permittat, constituit hominem irregularem, ut deciditur cap. illiteratos 26. dist. Et docet Nauarr. cap. 27. num. 20. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 6. num. 5. Suar. disp. 1. sect. 1. num. 8. Auila 7. p. d. s. 4. dub. 1. Bonac. 1. 1. disp. 7. q. 2. pun. 1. num. 2. & alij apud ipsos. Tametsi contrarium sentiant. Henricus lib. 10. de sacramento ordinis, cap. 16. num. 2. Garcia 7. p. de benefic. cap. 7. num. 19. defectum scientiæ non constituit irregularem, sed præstare impedimentum ordini suscipiendo. Sed probabilis est quod diximus, quia in dicto cap. illiteratos, eodem modo arguitur à suscipiendis ordinibus illiterati, ac corpore vitati, qui tamen in omni sententiâ irregulares sunt.

Ignorantia, quæ hanc irregularem constituit non est illius scientiæ, quæ à Concilio Tridentino pro singulis ordinibus requiritur, sed quæ usum ordinis suscipi omnino impedit, ut optime adnotat Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 8. Tum quia Concilium solum præscripsit scientiam, quam ordinandi habere debent, non tamen subdidit irregulares esse eos, quibus hæc scientia deficeret, aliàs irregulares essent ad primam tonsuram qui fidei rudimenta ignorarent; & ad ordines suscipiendos qui linguam Latinam non callerent, tametsi legere Latine, & scribere scirent, & specialiter ad presbyteratum irregulares essent qui ad populum docendum apti non essent. Quod non videtur verum, cum absolute non sint illiterati, licet à literaturâ requisitâ à Concilio deficient.

Verum esto defectus huius scientiæ à Concilio requisitæ irregulares non faciat, impedit tamen sub gravi culpa, ne eo stante ordo suscipiatur, ut aduertit Sayrus supra. Scilicet, ut verò, quam pro singulis ordinibus Concilium expulsiuit ea est. Pro prima tonsura inquit sess. 23. cap. 4. de reformat. iniunctum debere scire legere, & scribere, & fidei rudimenta. Pro ordinibus minoribus ultra hæc scientiam petit cap. 11. ut saltem linguam Latinam intelligat, & de gradu in gradu in ordinanda vita meritum, & doctrina maior accretat, ac tandem maioris scientiæ spes maioribus ordinibus dignos ostendat. Pro subdiaconatu, & diaconatu postulat cap. 13. ut sufficienter instructus sit in iis que requiruntur ad exercitium ordinis suscipiendi. Et in cap. 14. petit pro Presbyteratu aptitudinem ad populum docendum ea que omnibus necessaria sunt ad salutem, & ad sacramentum Eucharistiæ conficiendum, & ministrandum. Placet tamen Henricus lib. 4. cap. 8. num. 21. & lib. 12. de matr. cap. 16. num. 2. Auila 7. p. de censur. disp. 4. dub. 1. licitum esse Episcopo ordinare in sacris Religiosis qui bene legunt Latine, & cantant, quia hic in aliorum societate, & pro ministeriis Religionis censetur idoneus. Quod si is cui scientia à Concilio requisita defectus ordinis suscipiendi, poterit ex dispensatione Episcopi in susceptis ordinibus ministrare, dummodo ea scientia polleat, quæ ad præstandum munus iure naturali, & diuino requiritur, ut præcitati Doctores, Henricus, & Auila aduertunt. Parocho autem illiterato dandus est coadiutor assignata congrua sustentatione. Sicuti hæc omnia tractat, de benefic. latius prosecutus sum.

Alter animæ defectus est amentia, quæ sine dubio constituit irregularem, non solum quando est perpetua, sed quando fuit ad tempus, ita ut licet sanitatem recuperauerit, adhuc sine dispensatione promoueri non possit, ut colligitur ex cap. Maritimum 33. dist. Et tradit ex communi S. Antonin. 3. p. tit. 2. cap. 5. Maiol. lib. 2. de irregular. cap. 14. Suar. disp. 5. sect. 2. num. 3. & 4. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 3. Auila 7. p. disp. 3. dub. 4. Bonac. 1. 1. disp. 7. de irregular. q. 2. p. 1. num. 1. & alij. Quod intelligendum est de amentia quæ sit per modum habitus, scilicet fundata in naturali complexione, & propria organorum læsione, non de illa quæ provenit ex aliqua febri, aut qualitate transeunte, quæ cessante cessat amentia: hæc enim non secum trahit indecentiam, ut bene aduertunt Auila,

& Suar. supra. In Clerico tamen iam promotio amentia non deiicit illum ab usu ordinis, nisi solum quantum durat, aut est periculum in talem defectum incidendi, & aliquam Sacramento irreuerentiam præstandi. Quapropter expedit, ne absque iudicio Episcopi ordinibus ministrandis se immisceat, ut aduertit Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 3. in fine. Argum. cap. communiter. 33. dist.

In hac irregularitate existimat Maiol. dicto lib. 2. cap. 14. & indicat Sayrus supra, posse Episcopum dispensare non solum ad utendum ordinibus susceptis, sed etiam ad illos suscipiendos. Sed contrarium est probabilis solius Pontificis autoritate posse ordinari, qui semel in amentiam per modum habitus cecidit, quia nullibi inuenitur concessa Episcopo potestas, ut notat Suar. de censur. disp. 5. sect. 1. m. 5. Bonac. aliis relatis disp. 7. q. 2. p. 2. num. 13.

De irregularitate ex defectu corporis.

- 1 Possessio utriusque sexus viri, & femina irregularem facit, etiamsi occulta sit.
- 2 Carentia ætatis requisitæ à iure pro ordinibus suscipiendis, irregularem constituit dum durat.
- 3 Defectus corporis congruentem ordinis usum impediens, vel notabilem horrorem, seu deformitatem causans, irregularem facit, & explicatur hinc doctus.
- 4 Defectus impediens altaris ministerium, impedit cuiuslibet ordinis susceptionem.
- 5 Si defectus corporis ordinatio superueniat, tantum impedit ministerium repugnans dicto defectui.
- 6 In hac irregularitate solus Pontifex dispensat.

Inter defectus corporis enumerari primò potest possessio utriusque sexus viri, & femina, ut in hermaphrodito, in quo si præualeat sexus femininus incapax esse videtur characteris suscipiendi, quia absolute femina, & non vir reputandus est. Quinimò plures Doctores apud Sayrum, & Bonac. statim referendos, censent incapacem esse iure diuino ordines suscipiendi cum, in quo æque sexus virilis, & muliebris inualeat, quia nequit absolute vir reputari. Quod non est certum. Si verò præualeat sexus virilis, existimat Tolet. lib. 1. sum. cap. 63. num. 6. Martin Fornarius de ordine, cap. 3. num. 1. non fore irregularem, nisi defectus notus sit. Quinimò Gaspar Hurtado de irregular. difficult. 14. num. 52. existimat non esse irregularem, etiamsi defectus notus sit sicuti non est irregularis eunuchus à natura, & qui in pede habet sex digitos, quia non videtur esse monstruositas deformitatem causans. Sed rectius contrarium docuit communis sententia, Glossa & Archidiaconus in cap. si testis verbo hermaphroditus 4. q. 3. Nauarr. cap. 27. num. 203. & consil. 8. de atate, & qualis ordinandus, Suar. disp. 5. sect. 2. num. 1. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 8. num. 24. Bonac. 1. 1. disp. 7. q. 2. punct. 2. num. 15. quia negari nequit eam monstruositatem indecentiam continere, in quo nullus alius à Pontifice dispensare potest, ut alios referens notat Auila 7. p. de censur. disp. 3. dub. 1.

Secundus defectus est carentia ætatis requisitæ à iure pro ordinibus suscipiendis, qui dum durat irregularem facit. Argum. cap. fin. de temporib. ordinat. & tradit ex communi Covarrua in Clement. si furiosus. §. 1. num. 4. Maiol. lib. 1. de irregular. cap. 30. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 12. num. 1. Suar. disp. 5. sect. 2. num. 3. & alij passim. Quod si aliquis ante legitimam ætatem factis ordinibus incurrit, ut suo loco dixi, suspensionem ex bulla Pij II. Cum ex sacrorum: qua suspensione durante si forte celebraverit in nouam irregularem incidit. Verum si à celebratione abstinet, potest completa ætate, & à suspensione absolutus sine vlla dispensatione celebrare, quia finita est irregularitas ex defectu ætatis proveniens, ut aduertit Suar. dicta sect. 2. num. 4. Sayrus lib. 6. cap. 12. num. 2. Nauarr. 1. 27. numero 165. Bonac. aliis relatis, disputat. 7. quest. 2. punct. 4. num. 1.

Tertius defectus irregularitatem constituit, qui congruentem ordinis usum impedit, vel notabilem horrorem, seu deformitatem causat, siue ex culpa, siue absque culpa contingat: habetur cap. 2. de clerico egrotante, & in cap. 2. de vi. de corpore vitatis. Ex priori capite irregularis est, cui brachium, vel manus deest, aut reddita est manca. Cap. exposuit de Corpore vitatis. Item si deficiat pollex, vel ita debilis sit, ut Hostiam frangere, vel leuare non possit ex dicto cap. exposuit, & cap. Presbyterum eodem tit. Deinde cui visus deficit irregularis est ex cap. vlt. §. 5. dist. quod intelligendum est, si in totum deficiat, absque membri prauatione, modò sine deformitate canonem legere possit, ut aduertit Nauarr. cap. 27. num. 199. Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. corol. 1. Bonac. disp. 7. q. 2. p. 2. num. 2. Molitor. 3. disp. 70. num. 4. & 6. Præterea claudus irregularis est, si absque baculo, vel pede ligneo non se valet mouere, aliàs non, ut aduertit Glossa, c. si quis in infirmitate. §. 5. dist.

dist. Cap. nullus Episcopus, verbo eum baculo de consecrat. dist. 1. Nauarr. cap. 27. num. 199. Sayr. lib. 6. cap. 8. num. 2. Henric. lib. 14. de irregular. cap. 8. num. 1. Mol. disp. 70. num. 9. Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. vers. verio. Bonac. disp. 7. q. 2. num. 15. Item surdus vtraque aure irregularis est ex canone septimo Apostolorum, quia non potest percipere ministri responsum. Vt notauit Sayrus dicto cap. 8. num. 17. Bonac. disp. 7. q. 2. pun. 2. num. 7. Nauarr. lib. 1. consilior. cons. 7. & 8. de corpore vitiatu edit. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tractat. 5. par. 5. cap. 7. numero 3. Quod si surditas ordinato superueniat, permitti poterit celebrare, sicuti Nauarr. Bonacina & Layman. supra, aduertunt, quia audire ministrum respondentem, non ita necessarium videtur, cum de responsione moraliter sacerdoti constat. Ex posteriori capite, scilicet ex deformitate, & horrore irregularis censetur quibus nares deficient, quia redduntur notabiliter deformes. Ad idem est, si deficient aures etiam inculpabiliter, nisi forte capillis tegi defectus possit. Vt notauit Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. vers. sequitur secundo. Coninc. disputat. 18. dub. 13. num. 108. Paul. Layman. lib. 1. tract. 5. par. 5. cap. 7. numero 2. Bonac. disp. 7. q. 2. pun. 2. num. 8. & alij apud ipsos. Item si lepra paralytica, morbo Gallico, gibba, aliave infirmitate laboret, ex qua deformis notabiliter sit, vt præcitati Doctores notant: habere plures, vel pauciores digitos in manibus aliquando grauem deformitatem, aliquando leuem præstat, idèoque iudicio Episcopi relinquitur, vt aduertit Sayrus cap. 8. num. 19. Et generaliter iudicium ferre de prædicto defectu, an notabiliter impediat ordinis vsum, vel deformem reddat solius Episcopi est non confessoris, vel alterius viri prudentis, quia illud arbitrium est quasi quædam sententia ad iurisdictionem pertinet; vt colligitur ex cap. 1. de corpore vitiatu; Et notatur Henric. lib. 14. cap. 8. num. 2. Sayrus lib. 6. cap. 7. in fine, & cap. 8. num. 1. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 7. in fine. Religiosi verb exempti iudicio sui Prælati subduntur, teste Angelo, verbo corpore vitiatu, num. 5. Armilla num. 3. Tabiena in fine. Auila dub. 2. circa finem. Suar. disp. 51. sect. 2. num. 16. Tamerli Sayrus dicto cap. 7. in fine, contrarium sentiat. Poterit autem Episcopus ordines collaturus dictum arbitrium reuocare, seu admittere, vt bene aduertit Suar. & Layman. loc. alleg.

Difficilis est, An patiens defectum impediens altaris ministerium suscipere possit alios ordines, à quorum vsum ex vi talis defectus impeditur non est? Videtur affirmare Sayr. lib. 6. thesauri, cap. 7. num. 8. quia hæc irregularitas, cum procedat ex impedimento vsum ordinis, solum comparatione illius ordinis cuius vsum impedit consistit debet. Sed relictus contrarium censuit Nauarr. cap. 27. num. 200. Vgolin. de irregular. cap. 52. §. 1. num. 4. Bonac. disp. 7. q. 2. pun. 2. numero 18. quia impeditur à celebratione ob vitium, seu defectum aliquem corporis absoluitur irregularis, & consequenter ab omnium ordinum susceptione exclusus. Nam cum omnes ordines ad Sacerdotium referantur, exclusus à sacerdotio, ab omnibus ordinibus exclusus censeri debet.

Verum si vitium, seu defectus corporis ordinato superueniat, tantum impedit ministerium repugnans dicto defectui v.g. Sacerdos carens oculis, aut digitis, impeditur à celebratione, sed non ab audiendis confessionibus, vt constat ex cap. 2. de clerico agrotante ibi: Ipsum autem ceteris sacerdotibus officii fungi minime prohibemus; Et hoc sine culpabiliter contingat, siue non, tradit aliis relatis Suar. disp. 51. sect. 2. n. 13. & 18. Molina tract. 3. disp. 70. num. 14. Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. vers. sed circa prædicta. Sayrus lib. 6. cap. 8. numero 7. Bonac. disp. 7. q. 2. p. 2. numero 26. Idem est dicendum de beneficio, si antecedat morbus receptionem beneficii, reddit clericum incapacem illud recipiendi, nisi sit beneficium simplex, ex quo sustentari possit. Si tamen superueniat beneficio recepto non priuat illo etiam curatum sit, vt rectè colligit Suar. supra, ex cap. de rectoribus, & cap. vlt. de clerico agrotante, vel de militato quidquid ibi Glossa dicat. Nam esto ab actuali ministerio remoueat agrotus, non tamen beneficium priuatur.

Hæc verò irregularitate supposita solius est Pontificis dispensatio. Vt ex communi docet Nauarr. cap. 27. num. 200. Suar. disp. 51. sect. 2. num. 18. Sayrus lib. 6. cap. 8. in fine. Auila 7. p. disp. 3. dub. 3. Couarru. Clement. si furiosus 1. p. initio nu. 7. & alij. Excipiunt tamen Angelus, verbo corpore vitiatu, numero 1. Syluest. q. vlt. Tabiena, & Rosella eodem. Auila supra, Maiol. lib. 1. de irregular. cap. 14. num. 15. & alij relati à Sayro supra, Religiosum quocum potest Episcopus dispensare. Sed oblique fundamento hæc potestas conceditur. Ex priuilegijs autem ferè omnibus religionibus concessis, possunt Prælati regulares, cum suis subditis dispensare in hoc defectu, maxime cum defectus ordinationem subsequitur, sicuti notauit Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 7. n. 3. circa finem.

De irregularitate procedente ex mutilatione proprii corporis.

- 1 Partem sui corporis etiam vsum ordinis non impediens per indignationem abscindens, vel abscindi permittens irregularis est.
- 2 Nec opus est delictum notorium esse, vt aliqui volunt.
- 3 Ex eo quod causam præstet culpabilem, vt tibi virilia, vel quodlibet aliud membrum amputetur, non censetur irregularis.
- 4 Non videtur improbabile te irregularem non fore, tamen si testiculos abscindi feceris causa vocis retinenda.
- 5 Imbecillitas membri, aut eius carentia absque propria culpa contingens si celebrationem non impedit, nec deformitatem causat, non inducit irregularitatem.
- 6 Episcopus in hac irregularitate dispensare potest, si mutilatio occultata fuerit.

Qui partem sui corporis etiam vsum ordinis non impediens sibi per indignationem, aut zelo indifferetio abscindi, vel abscindi permittit irregularis est, ex expresse Textu in eui partem, §. 1. dist. cuius ratio ibidem subiungitur, quia in ea irregularitate indicenda non consideratur tantum defectus ex abscissione relictus, sed voluntas est iudicanda, quæ sibi causa est ferrum iniicere. Idem colligitur ex cap. maritum, 3. dist. & c. si quis absciderit, §. 5. dist. per totum, & tradunt ferè omnes Doctores, vt videre est in Nauarr. cap. 27. numero 199. Molin. tract. 3. disputat. 67. in fine. Sayro lib. 6. thesauri, cap. 7. numero 3. Suar. disp. 51. de censur. sect. 2. a numero 7. Bonac. r. 1. disputat. 7. q. 2. pun. 2. numero 29. & alijs apud ipsos.

Sed an debeat esse notoria tam culpa, quam partis abscissio? Dissentiant Doctores. Assumant Nauarr. cap. 27. num. 199. Henric. lib. 14. cap. 8. num. 4. Couarru. Clement. si furiosus in princ. numero 6. Auila, 7. p. de irregular. disp. 3. dub. 1. vers. præterea. Gregor. de Valen. 1. a. disputat. 7. q. 19. in 2. specie irregularit. Et indicant plures relati à Sayro lib. 6. thesauri, cap. 7. num. 13. Sed contrarium videtur verius, quia hæc irregularitas non tam notitur notoriæ culpæ, quam excessus, & iniuria, quam quis secum exercuit. Sicuti tradit Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 7. num. 12. Molin. tract. 3. de iust. disp. 70. n. 16. & disputat. 67. num. 8. Garcia de beneficio, 7. p. c. 1. a. num. 5.

Ex eo autem quod causam dederit culpabilem, vt tibi virilia, vel aliquod aliud membrum amputetur à iudice, vel à marito ob adulterium commissum, existimant Vgolin. tract. de irregular. c. 18. num. 4. Suar. disp. 51. sect. 2. n. 8. Bonac. disp. 7. q. 2. pun. 2. num. 33. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 7. in fine. Molina tract. 3. disp. 70. num. 18. Auila 7. p. de irregular. disp. 3. dub. 1. vers. sequitur, te fore irregularem. Sed certe nullo Textu id probatur, & irregularitas non incurrit nisi in casibus à iure expressis. Etenim omnes Textus hanc irregularitatem indicentes expressè loquuntur de eo qui sibi ex indignatione, vel zelo indifferetio castitatis membrum amputauerit per se, vel per alium, nullus autem textus loquitur de eo qui amputationis causam dedit. Ergo non est indicenda irregularitas. Sicuti defendit Tolet. lib. 1. sum. cap. 82. in nouiss. edit. Garcia alijs relatis de beneficio, 7. p. cap. 12. num. 7. & segg. Coninc. disp. 18. de irregular. dub. 13. num. 108. Galpaz. Hurtado de irregular. difficul. 1. a. num. 52.

Quinimo non videtur improbabile te irregularem non fore, tamen si testiculos abscindi feceris causa vocis retinenda, quia non fecisti ex indignatione, aut iusto, vel in illo timore castitatis amittenda, prout requiritur in dicto capitulo maritum. Cap. qui partem. Cap. si quis absciderit, & alijs superioribus relatis. Præterea nullus Textus hanc irregularitatem indicens, loquitur de eo qui sibi testiculos abscidit, sed de eo qui sibi virilia abscidit fecerit, quod diuersum est.

Illud tamen est à Doctoribus receptum, Couarru. Clem. si furiosus 1. p. initio. num. 5. Nauarr. cap. 27. num. 199. Suar. disp. 51. sect. 2. num. 10. Henric. lib. 14. cap. 8. num. 4. Bonac. disputat. 7. q. 2. pun. 2. num. 29. Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. & alijs imbecillitatem membri, aut eius carentiam absque propria culpa contingentem, si celebrationem non impedit nec deformitatem causat, non inducere irregularitatem. Exempla sunt, si natus fuit absque pudendis, aut per vim à parentibus castratus, aut consilio medici, vel chirurgi ob valedicendum, aut ab infidelibus, aut inimicis in odium fidei. Neque membrum abscissum, seu illius cineres obligatis (vt falso putat vulgus) tecum deferre, quia id nullo iure cauetur. Sicuti aduertit Nauarr. cap. 27. numero 200. Couarru. supra, num. 5. Mol. disp. 70. num. 15. Tolet. cap. 57. Bonac. num. 51. Layman. cap. 7. circa finem.

Circa dispensationem huius irregularitatis præcedentis ex mutilatione voluntaria sui dicendum est si facta sit abscissio